

**TUCHTRAAD VOOR ADVOCATEN
VAN DE ORDES VAN HET RECHTSGEBIED
VAN HET HOF VAN BEROEP TE
ANTWERPEN**

TWEEDE KAMER

SENTENTIE van 22 september 2022

Inzake **TAA/SA/0417/2022**
Ref. balie **BPA/19-20/1030/TU**

Meester X, advocaat

I. DE PROCEDURE

De voorzitter van de tuchtraad heeft mr. X bij aangetekend schrijven van 4.03.2022 opgeroepen om te verschijnen voor de tuchtraad voor advocaten van de ordes van het rechtsgebied van het hof van beroep te Antwerpen, kamer 2, op de zitting van donderdag 24.03.2022 om 14 uur.

Op de voormelde zitting werd mr. X vertegenwoordigd door haar raadsman mr. Y op wiens verzoek de zaak voor behandeling werd uitgesteld naar de zitting van 23.06.2022.

De tuchtraad heeft de zaak vervolgens op de zitting van 23.06.2022 behandeld in openbare zitting en de rechtspleging gebeurde in het Nederlands.

Mr. Z, eerder door de stafhouder aangesteld als onderzoeker en thans als verslaggever, werd gehoord in haar verslag.

Mr. X, bijgestaan door haar raadsman mr. Y, werd gehoord in haar middelen van verdediging.

De uitspraak gebeurt in openbare zitting.

II. TENLASTELEGGINGEN

Mr. X werd opgeroepen om haar verdediging waar te nemen en om uitspraak te horen doen over de volgende feiten die haar ten laste worden gelegd, zoals vermeld in de oproepingsbrief van 4.03.2022:

“Op grond van de elementen en de stukken van het onderzoek en op grond van het eindverslag van mr. Z, bevestig ik u van oordeel te zijn dat er redenen zijn om mr. X dit dossier naar de Tuchtraad te verwijzen. De verwijzing geschiedt op grond van de hierna uiteengezette feiten, die de eer van de Orde van advocaten schaden door een inbreuk te plegen op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen (art. 455 Ger.W. en art. 1 Codex Deontologie voor Advocaten) alsook op de artikelen 120, 162 Codex Deontologie voor Advocaten, en art. 1.8, 25° WER met name door:

1. Inbreuk op art. 1, 162, 455 Codex Deontologie voor advocaten en art. 1.8, 25° WER

Het niet diligent optreden en het optreden in strijd met een deskundige en behoorlijke beroepsuitoefening in diverse dossiers waarin mr. X een gerechtelijk mandaat werd toegewezen. Het betreft meer concreet de volgende dossiers:

1. Bij vonnissen van de Ondernemingsrechtbank Antwerpen, afdeling Antwerpen, van 20 januari 2020 werd beslist om mr. X als vereffenaar te vervangen om reden van niet neerlegging van tussentijdse verslagen, van het laten aanslepen van de vereffening en van het opnemen van gelden uit de vereffening zonder toestemming van de rechtbank in volgende dossiers:

- Vereffening BVBA A : 2.348,97 €
- Vereffening NV B : 7.591,38 €
- Vereffening BVBA C : 1.750,00 €
- Vereffening NV D : 791,39 €
- Vereffening VOF E
- Vereffening BVBA F
- Vereffening BVBA G
- Vereffening BVBA H
- Vereffening NV D

2. Bij vonnissen van de Ondernemingsrechtbank Antwerpen, afdeling Antwerpen, van 20 januari 2020 werd mr. X vervangen als curator wegens het opnemen van gelden uit faillissement zonder toestemming van de rechtbank in het:

- Faillissement BVBA I : 4.202,23 €
- Faillissement BVBA J : 31.653,37 €

3. In 25 faillissementen waarin mr. X destijds werd aangesteld, werd mr. X als curator opgeroepen op basis van art. 31 Fail.W. Ter verantwoording van de toepassing van art. 31 Fail.W. worden volgende overwegingen door de rechtbank vermeld: “niet diligent geweest in het beheer van het faillissement en weinig respect betoond voor de rol van de rechter commissaris, het niet tijdig neerleggen van jaarverslagen en het niet-inlossen van beloftes omtrent de afsluiting, onduidelijk financieel beheer van de faillissementsboedels, geen financiële transparantie.”

2. Inbreuk op art. 120 Codex Deontologie voor Advocaten

Bij vonnis van de Ondernemingsrechtbank Antwerpen van 18 februari 2020 werd mr. X als curator van BVBA K vervangen door de curatoren mr. L en mr. M nadat de rechtbank mr. X schromelijke tekortkomingen ten laste legt in de afwikkeling van dit faillissement. Op mr. X rust de algemene plicht als advocaat doch ook als insolventiefunctionaris in het bijzonder om in geval van opvolging/vervanging zonder verwijl het dossier met inbegrip van alle gegevens die noodzakelijk zijn voor de verderzetting van het mandaat aan de opvolgers over te dragen. Evenwel bleef mr. X – niettegenstaande herhaalde oproepen van de nieuw aangestelde curatoren mr. L en mr. M – in gebreke om het dossier en alle gegevens die noodzakelijk zijn voor de afwikkeling van dit faillissement aan hen binnen een redelijke termijn over te maken. Mr. X belemmerde hen bijgevolg in de uitvoering van het gerechtelijk mandaat dat hen in het vonnis van 18 februari 2020 werd opgelegd.

3. Inbreuk op art. 1 Codex Deontologie voor advocaten en art. 455 Ger.W.

Bij beschikking van de Voorzitter van de Ondernemingsrechtbank Antwerpen van 11 februari 2020 werd in toepassing van art. 413 § 1 Ger. W. een tuchtonderzoek lastens mr. X geopend. Zij was plaatsvervangend rechter in de Ondernemingsrechtbank Antwerpen sinds 2002. De voorzitter van de Ondernemingsrechtbank stelde vast dat ingevolge de gedane vaststellingen haar handelswijze mogelijk een inbreuk kan uitmaken op art. 404 Ger. W. dat bepaalt dat tuchtstraffen kunnen opgelegd worden aan diegenen die hun ambtsverrichtingen verzuimen of door hun gedrag afbreuk doen aan de waardigheid van hun ambt.

Deze feiten maken mogelijk een inbreuk uit op art. 455 Ger.W. en de artikelen 1, 120 en 162 Codex Deontologie voor advocaten.”

Het betreffen inbreuken strijdig met de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid, die aan het beroep van de advocaat ten grondslag liggen en zoals die worden vermeld in artikel 1 van de Codex Deontologie voor advocaten.

Op grond van de artikelen 455 en 456 Ger. W. komt het aan de tuchtraad toe hierop toe te zien en die inbreuken desgevallend te bestraffen om een behoorlijke beroepsuitoefening te waarborgen.

III. BEOORDELING

III.1 Het feitelijk kader

Mr. X werd sinds 1998 aangesteld als curator en vereffenaar.

Zij was tevens plaatsvervangend rechter in de ondernemingsrechtbank Antwerpen (afdeling Antwerpen).

Volgens haar eigen verklaring wordt zij vanaf einde 2015 i.v.m. de wijze van uitvoering van de haar toevertrouwde gerechtelijke mandaten op intensief beheer geplaatst door de ondernemingsrechtbank.

Uit het dossier blijken wat betreft haar werkzaamheden als vereffenaar oproepingen in toepassing van artikel 189 bis W. Venn. (thans artikel 2:96 WVV) op acht zittingen in 2018 en 2019.

Uiteindelijk volgde in januari 2020 in minstens 8 vereffeningen haar vervanging als vereffenaar.

Wat betreft haar werkzaamheden als curator in faillissementen:

- gebeurde een oproeping op grond van artikel 31 Faillissementswet (oud) ter zitting in juni 2018 waarna krachtens vonnissen door de rechtbank in een 10-tal faillissementen werd overgegaan tot aanstelling van een co-curator.
- waarna een nieuwe oproeping ter zitting in november 2019 volgde;

mr. X werd vervolgens krachtens vonnissen in minstens twee faillissementen (J bvba en I Bvba) ontlast en wat betreft een zestal andere faillissementen werd een vonnis houdende rolverzending geveld met het oog op het verstrekken van bijkomende toelichting/neerlegging stukken.
- waarna uiteindelijk tot de vervanging zou beslist zijn in al de aan mr. X toevertrouwde faillissementen (noch het tuchtdossier noch het dossier neergelegd door mr. X bevatten evenwel de relevante stukken desbetreffend).

III.2 Wat betreft de tenlastelegging 1.1.: wanbeheer in vereffeningen

In conclusie concentreert mr. X haar verweer ten onrechte op een beweerde principiële betwisting zijnde het gebrek aan wetgevend kader i.v.m. de opname door de vereffenaar van voorschotten op ereloon en onkosten zonder voorafgaande machtiging/toelating.

Uit lezing van de vonnissen, bevestigd door arresten van het hof van beroep te Antwerpen, blijkt evenwel dat bij mr. X een ander probleem werd vastgesteld, zijnde het structureel gebrek aan het verrichten van de elementaire taken van vereffenaar o.m. wat betreft het neerleggen van de wettelijk voorgeschreven verslaggeving.

Uit onderstaande samenvattende tabel blijkt dat in vereffeningen met een gemiddelde doorlooptijd van 8 jaar door mr. X gemiddeld slechts 1 jaarlijks verslag was neergelegd.

Vereffening	Datum aanstelling	Aantal neergelegde verslagen
Bvba A	10.04.2013	1 (2018)
Bvba C	29.05.2012	1
NV D	06.06.2008	1 (vereffeningsverslag dd. 07.09.2009)
VOF B.Y. Services	14.09.2010	Geen? (verzoek sluiting dd. 18.05.2018)
Bvba F	16.10.2012	1 summier verslag

Bvba G	23.09.2014	Geen? (verzoek sluiting dd. 18.05.2018)
Bvba H	22.10.2015	1(summier vereffeningverslag 22.05.2018)

Uit de hoger vermelde vonnissen blijkt bovendien het volgende:

- er werden niet alleen geen verslagen maar evenmin jaarrekeningen neergelegd
- ook in weinig complexe vereffeningen werden geen initiatieven tot afhandeling genomen
- in een bepaalde vereffening (NV D) werd tot in 2020 geen uitvoering gegeven aan een door de rechtbank reeds in 2009 goedgekeurd verdelingsplan

Bovendien dient de vaststelling gemaakt:

- dat mr. X, ondanks opvolging door de ondernemingsrechtbank sinds einde 2015, er slechts gedeeltelijk in geslaagd is aan dit disfunctioneren te remediëren.
- en zij, op een ogenblik dat de communicatie reeds stroef verliep, de ondernemingsrechtbank verder tegen zich in het harnas heeft gejaagd o.m. door verstek te laten op een aantal zittingen en er voor te opteren afwezig te blijven op een na tussenkomst van afdelingsvoorzitter N op 26.09.2019 met rechters O en P gepland overleg.

De tenlastelegging in zoverre gesteund op artikel 1 en 162 Codex Deontologie is bewezen.

In de mate dat hogervermelde feiten in het oproepingsschrijven dd. 04.03.2022 eveneens werden gekwalificeerd als een inbreuk op een niet bestaand artikel 455 Codex Deontologie en artikel I.8, 25 ° WER (welk uitsluitend een definitie bevat van professionele toewijding t.o.v. consumenten) bestaat er aanleiding tot vrijspraak.

III.3 Wat betreft de tenlasteleggingen 1.2 en 1.3.: wanbeheer in faillissementen

In juni 2018 werden door de ondernemingsrechtbank minstens 8 vonnissen (stukken 10 t.e.m. 17 bundel mr. X) gewezen op grond waarvan werd overgegaan tot aanstelling van een co-curator.

In deze inhoudelijk quasi identieke vonnissen wordt de beslissing tot aanstelling van een co-curator gemotiveerd door de vaststelling van:

- achterstand in de omstandige en financiële verslaggeving in de aan mr. X toevertrouwde faillissementen.
- opnames door mr. X in de periode 2005-2014 van gelden van de rubriekrekeningen (via overschrijving en in contanten) als provisie op ereloon en onkosten zonder hiervoor de noodzakelijke machtiging te hebben gevraagd en bekomen.

Bij schrijven van 5.07.2018 (stuk 20 bundel mr. X) maakte mr. X deze vonnissen over aan de stafhouder (in dit schrijven is er weliswaar sprake van 10 vonnissen).

De tuchtraad is van oordeel dat de stafhouder ingevolge dit schrijven dd. 5.07.2018 met voldoende nauwkeurigheid kennis heeft gekregen van (de aard van) de feiten van beweerd (financieel) wanbeheer in faillissementen zoals deze aanleiding geven tot huidige tuchtrechtelijke procedure.

Dit geldt zowel:

- voor de feiten beoogd door de tenlastelegging 1.2. (in de faillissementen J Bvba en I Bvba werden immers ingevolge vonnissen ook reeds van co-curatoren aangesteld) (zie de motivering van de stukken 2.5.1. en 2.5.2. tuchtdossier) en er dient van uit gegaan dat de stafhouder ook desbetreffend voldoende nauwkeurig werd geïnformeerd.
- als wat betreft de generiek en onnauwkeurig geformuleerde tenlastelegging 1.3 waarin tevens sprake is van *“onduidelijk financieel beheer van de faillissementsboedels, geen financiële transparantie”*.

Nu het tuchtonderzoek slechts werd geopend bij aangetekend schrijven van 20.03.2020 van de stafhouder dient vastgesteld dat de verjaring is ingetreden. (artikel 474 Ger. W.)

III.4 Wat betreft de tenlastelegging 2: artikel 120 Codex Deontologie

Er wordt door mr. X wat betreft de mogelijke toepassing van artikel 120 Codex Deontologie geen onverenigbaarheid in de zin van artikel 162 Codex Deontologie voorgehouden.

Overeenkomstig artikel 120 Codex Deontologie dient de opgevolgde advocaat het dossier zo spoedig mogelijk over te maken aan de opvolgende advocaat samen met alle gegevens die voor de voortzetting ervan noodzakelijk zijn.

In het oproepingschrijven worden dan ook ten onrechte als criterium de begrippen *“zonder verwijl”* en *“binnen een redelijke termijn”* gehanteerd.

Nazicht van het dossier laat toe vast te stellen:

- dat het vonnis van ontslag in het faillissement van Bvba K dateert van februari 2020.
- dat de stafhouder op 13.03.2020 door de nieuw aangestelde curator(en) om tussenkomst werd verzocht.
- dat het basisdossier van het betrokken faillissement vervolgens op 30.03.2020 werd overgedragen aan de nieuw door de rechtbank aangestelde curatoren waarna de subdossiers volgden op 10.04.2020.

De tuchtraad is van oordeel dat, rekening houdend met alle elementen van het dossier (omvang en complexiteit van het betrokken faillissement met een belangrijke voortzetting van activiteiten, onduidelijkheid i.v.m. de vraag van de rechter-commissaris tot het organiseren van een overleg voorafgaand overdracht, algemene overbelasting van het kantoor van mr. X ingevolge de diverse beslissingen van de ondernemingsrechtbank) niet wordt aangetoond dat de overdracht in casu niet “zo spoedig mogelijk” in de zin van artikel 120 Codex Deontologie is gebeurd.

Een inbreuk op artikel 120 Codex Deontologie is dan ook niet bewezen.

Er bestaat aanleiding tot vrijspraak.

III.5 Wat betreft de tenlastelegging 3

In het dossier zoals ter beschikking van de tuchtraad is de beschikking dd. 11.02.2020 van de Voorzitter van de ondernemingsrechtbank Antwerpen houdende opening tuchtonderzoek in de zin van artikel 413 par. 1 Ger. W. niet aan te treffen.

Evenmin is bekend wat het voorwerp, het verloop en eventueel het resultaat is geweest van dit tuchtonderzoek.

Er bestaat alleen reeds omwille van deze vaststelling ook wat betreft dit onderdeel aanleiding tot vrijspraak.

IV. DE SANCTIE

De handelwijze van mr. X wat betreft de enige bewezen verklaarde tenlastelegging 1.1. (het over een langere periode structureel disfunctioneren als vereffenaar) is in strijd is met de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid welke aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen.

De tuchtraad houdt rekening met de ernst van de bovenstaande problematiek doch tevens met het blanco tuchtverleden van mr. X.

Tevens dient in aanmerking genomen dat mr. X, weliswaar ingevolge redenen uitsluitend aan haar eigen nalatigheid te wijten, reeds zwaar gepenaliseerd is, zowel financieel (o.m. door gebrek aan nieuwe aanstellingen sinds 2016) als reputationeel.

Aan mr. X wordt dan ook de gunst van de opschorting verleend onder de bijzondere voorwaarden zoals vermeld in het beschikkend gedeelte van huidige sententie.

OM DEZE REDENEN

DE TWEDE KAMER VAN DE TUCHTRAAD VOOR ADVOCATEN VAN DE ORDES VAN HET RECHTSGBIED VAN HET HOF VAN BEROEP TE ANTWERPEN,

Rechtsprekend in tuchtzaken, in eerste aanleg op tegenspraak.

Verklaart de tuchtvervolging toelaatbaar behoudens wat betreft de tenlasteleggingen 1.2 en 1.3.

Verklaart de tenlastelegging 1.1. bewezen in zover gesteund op een inbreuk op art. 1 en 162 Codex Deontologie.

Beslist tot opschorting van de uitspraak desbetreffend voor een periode van 2 jaar met als voorwaarde dat tijdens deze periode geen tuchtsanctie van minstens schorsing zou worden opgelegd.

Stelt wat betreft de tenlasteleggingen 1.2. en 1.3. verval van de tuchtprocedure ingevolge verjaring vast.

Spreekt vrij wat betreft de tenlasteleggingen 2 en 3.

Hebben deelgenomen aan de behandeling en de beraadslaging:

Stafhouder Kris Van den Berghen, voorzitter, advocaat balie provincie Antwerpen,

De assessoren:

Mr. Dirk Wuyts, advocaat balie provincie Antwerpen

Mr. André Gerkens, advocaat balie Limburg

Mr. Tom Raskin, advocaat balie Limburg

Mr. Johan De Weerd, advocaat balie provincie Antwerpen

Was aanwezig bij de behandeling:

de secretaris, mr. Tom Peeters, advocaat balie provincie Antwerpen

Waren aanwezig bij de uitspraak :

Stafhouder Kris Van Den Berghen, voorzitter,

Mr. Tom Peeters, secretaris.

Aldus gewezen en uitgesproken te Antwerpen op 22 september 2022.

Mr. K. Van den Berghen
voorzitter

Mr. T. Peeters
secretaris

Mr. D. Wuyts
assessor

Mr. J. De Weerd
assessor

Mr. A. Gerken
assessor

Mr. T. Raskin
assessor

In de onmogelijkheid tot ondertekening
(artikel 785 gerechtelijk wetboek)